



Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti u. 35-45.
1015

Tárgy: Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény egyes rendelkezései, és a természet védelméről szóló 1996. LIII. törvény egyes rendelkezései elleni utólagos normakontroll (erdőgazdálkodás rendje, Natura 2000) tárgyban folyó alkotmánybírósági eljáráshoz kapcsolódó tájékoztatás

Tisztelt [REDACTED]!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, mint az erdőgazdálkodásban tevékenykedő vállalkozások, és így közvetve a magán erdőtulajdonosok érdekeit képviselő köztestület, illetve az erdőgazdálkodásért felelős miniszter által vezetett minisztérium stratégiai partnere az erdőtörvény 2017. évi módosításának előkészítésében aktívan közreműködött, így részleteiben ismerjük az egyes módosítások célját, és azok összefüggéseit.

Az Alapvető Jogok Biztosának (a továbbiakban: ombudsman) tárgyban hivatkozott beadványában, valamint a WWF Magyarország Alapítvány tárgyi tévedéseket tartalmazó amicus curiae levelében foglaltak alapján arra lehet következtetni, hogy a módosított erdőtörvény megfelelő mélységű ismeretének, illetve egyes végrehajtási rendeletek hiánya jelenleg nagymértékben akadályozza az egységes jogértelmezést, jogalkalmazást, illetve a civil természetvédelmi szervezetek megalapozott érdekérvényesítési tevékenységét. Erre is tekintettel hasznosnak és indokoltnak tartom, hogy az alábbi szakmai tájékoztatással és véleménnyel segítsem a Tisztelt Alkotmánybíróság munkáját.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara érintett tagsága nevében is meggyőződéssel állítom, és az alábbiakban be is mutatom, hogy a hatályos erdőtörvény - az erdő összes funkcióját tekintetbe véve - az arányosság és szükségesség elve szerint biztosítja a természetvédelmi szempontok érvényesülését az erdőkben. Az új szabályozás emellett hosszú idő után végre lehetőséget biztosíthat az

erdőtulajdonosok és az erdőgazdálkodók, valamint a társadalom érdekeinek megfelelő összehangolására is.

Ehhez azonban nélkülözhetetlen, hogy minden érintett személy, szervezet és hatóság - a vélt érdeksérelmeken felülemelkedve - a hatályos erdőtörvényt, és így a saját szempontjai érvényesítésére szolgáló lehetőségeket megismerje, alkalmazza, illetve a hiányzó részletszabályozások a közmegegyezésükkel megszülessenek.

Az erdőtörvény természetvédelmi vonatkozású rendelkezései 2017. évi módosításainak hatályon kívül helyezését a fentiek miatt nem tartom indokoltnak és szükségszerűnek.

A későbbiekben kifejtett jelentős szabályozási ellentmondásokra tekintettel ugyanakkor javaslom, a Tisztelt Alkotmánybíróság az eljárását annak vizsgálatára is terjessze ki, hogy az erdei életközösség természetvédelmi tárgyú védelmére vonatkozóan az erdőtörvény gyakorlatilag teljes értékűvé váló szabályozása mellett indokolt-e a természetvédelmi törvény horizontális rendelkezéseit *lex specialis* szabályozásként az erdőre kiterjeszteni.

Részletes tájékoztatás

I. Előzmények

1. Az erdőgazdálkodás és a természetvédelem kapcsolatának változása

Az erdészet és a természetvédelem, illetve az erdész és a természetvédő az erdők vonatkozásában hosszú időn keresztül egyet jelentett. Az erdőkkel kapcsolatos természetvédelmi elvárások az erdőgazdálkodás és az erdővédelem közös szabályozásában öltöttek testet, amely abból a holisztikus megközelítésből indult ki, hogy a faállomány mértékletes használatával, folyamatos és szakszerű felújításával, illetve nevelésével az erdőt összességében jó környezeti állapotban lehet tartani, amely egyben az erdei életközösség védelmét is megfelelően biztosítja.

A két szakterület formális szétválására, illetve eltávolodására két folyamat párhuzamos eredményeként a huszadik század második felében került sor. Egyrészt a technikai, társadalmi és gazdasági fejlődés következtében a föld természeti erőforrásainak általános használata jelentős mértékben megnövekedett. Másrészt a környezeti és természeti ismeretek egyre szélesebb körben elterjedtek, gyakorlatilag az általános műveltség részévé váltak. Megvolt tehát az ok és a fogékony társadalmi közeg ahhoz, hogy a környezet- és természetvédelem önálló szakterületként nője ki magát.

Az erdőgazdálkodás eközben továbbra is a tartamosság és a fenntarthatóság jegyében folyt. A civil és intézményes környezet-, illetve természetvédelem figyelme mégis aránytalan mértékben az erdőgazdálkodás felé fordult. Ennek az oka feltételezhetően az volt, hogy más természeti erőforrás, illetve környezethasználat (pl. bányászat, ipar, mezőgazdaság, infrastruktúra-beruházások) terén nehezebb volt a gyors térnyerés, az erdészet viszont szakmai hagyományai okán sokáig befogadó volt a természetvédelmi elvárásokkal kapcsolatban.

Jelentős változás volt, hogy a természetvédelmi elvárások terén a hangsúlyok az erdei életközösség általános védelméről - ami ugye nagyjából már biztosított volt - egyre inkább az egyed- és élőhely szintű védelemre helyeződtek át.

Ez azt jelentette, hogy a hirtelen megszorodó természetvédelmi szakértők és támogatók körében már nem az lett fő kérdés, hogy az erdő, mint természeti erőforrás használata összességében fenntartható módon történik, vagy sem, hanem az, hogy az erdőgazdálkodás egy-egy élőlény számára kockázatos-e, vagy sem.

Márpedig az erdőgazdálkodás - sőt akár már egy fa kivágása is - bármilyen kíméletesen zajlik, egy-egy élőlényre, mint egyedre nézve akár jelentős hatással is lehet. Rádől a kivágott fa egy bogárra, megsemmisül egy madárfészek, fényre kerül egy árnyékot kedvelő növény, vagy a fűrészhangja elriaszt egy arra járó őzet.

Az erdészek azonban tudják, hogy a bogárból másik tízezer továbbra is vidáman szaladgál az avarban, a madár új fészket talál, a növény a faállomány újrazáródása után ismét kihajt, illetve az őznek mindennapos tennivalója, hogy kitérjen a veszély elől. Azaz ha öt, tíz vagy húsz évente egyszer az erdész munkát végez egy erdőben, attól még nem omlik össze az erdei életközösség.

Az erdészek tehát továbbra is meg vannak győződve arról, hogy az eddig követett szabályozási elvnek, mely szerint az erdők általános védelme egyben az erdei életközösség tagjainak az általános jóllétét is szolgálja, továbbra is létjogosultsága van. Rendkívüli intézkedéseket csak a ténylegesen ritka előfordulású fajok, vagy élőhelyek egyedi védelme érdekében tartanak szükségesnek.

A két szakterület képviselői között ezt követően egyre nagyobb feszültségek támadtak.

2. Az erdőtörvény és a természetvédelmi törvény viszonya

A két törvény 1996. évi együttes megújításával a két szakterület között sajátos, de visszatekintve egyáltalán nem előremutató és tartós közmegegyezés született. Az erdőgazdálkodás, valamint az erdők védelme - beleértve az erdő, mint természeti terület általános védelmét is - a több évszázados gyakorlatot követve egy komplex szabályozásba került. Ennek ellenére az erdőtörvény a természetvédelmi törvénnyel összefüggésben csak egy szokványos ágazati szabályozásként lett meghatározva, amely mellett indokolt párhuzamosan a természetvédelmi törvény horizontális szabályozását is alkalmazni.

- Ráadásul nemcsak a védett természeti területek esetében, hanem minden erdőre vonatkozóan, hiszen a természetvédelmi törvény minden erdő természeti területként definiál, és elvárásokat támaszt velük kapcsolatban.
- Továbbá nem csak az eredeti védetté nyilvánítási célokkal összhangban, ugyanis a természetvédelmi törvényben foglalt korlátozásokat túlterjeszkedő módon minden védett természeti területre teljes körűen alkalmazni kell.
- Ezen felül az erdőgazdálkodás kiszámíthatóságát és tervezhetőségét jelentősen rontva, ugyanis a természetvédelmi törvénynek nincs olyan végrehajtási rendelete, amely az egyes természeti értékek esetében

konkrétan és normatív módon meghatározná az indokolt védelmi intézkedéseket, amivel teret enged a természetvédelmi igazgatás kiszámíthatatlan, szubjektív, így esetenként túlzó egyedi intézkedéseinek.

Az erdőtörvény 2017. évi módosításának előkészítése során komolyan felvetődött a két törvény viszonyának újragondolása azzal a céllal, hogy az erdőtörvény egyben az erdőkre vonatkozó teljes körű természetvédelmi szabályozás legyen.

Erre a környezet védelméről szóló törvény 3. §-ának a módosítása biztosíthatott volna egyszerűen lehetőséget. Mindössze az erdőtörvényre vonatkozó utalást kellett volna áttenni az ágazati törvények felsorolásából ((1) bekezdés) a természet védelmét szolgáló törvények közé ((2) bekezdés). Ez már megalapozta volna azt, hogy a természetvédelmi törvénynek és az erdőtörvénynek a két törvény egymáshoz való viszonyát meghatározó rendelkezései is módosításra kerülhessenek, miszerint az erdőkre vonatkozó természetvédelmi szabályozást az erdőtörvény tartalmazza.

Erre sajnos végül nem került sor, így a két törvény közötti ellentmondások, illetve a két szakterület közötti feszültségek fennmaradtak.

Meggyőződésem azonban, hogy hosszú távon csak ez jelenthet megoldást a két szakterület közötti közmegegyezésre.

II. A természetvédelmi szempontok szükséges és arányos érvényesülése az erdőtörvény 2017. évi módosítását követően

1. Az erdei életközösség általános védelme

Az erdőtörvény megközelítése az, hogy az erdők javait - beleértve a favagyon hasznosítását is - az esetek többségében lehet úgy hasznosítani, hogy közben az erdővel kapcsolatos közérdekű szempontok is megfelelően érvényesítésre kerüljenek (fenntartható erdőgazdálkodás). Ahol erre nincs mód, ott a haszonvételeket tiltani kell, amelyre az erdőtörvény a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód megállapításával ad lehetőséget.

Egyebekben az erdők közérdekű funkcióinak az összehangolt érvényesülését az erdő rendeltetéseknek a megállapításával, az egyes rendeltetésekhöz kapcsolódó korlátozások jogszabályi meghatározásával, illetve az erdő több rendeltetése esetén a kapcsolódó szempontok megfelelő összehangolásának elrendelésével (körzeti erdőtervezés, erdőterv módosítás) biztosítja. Az egy területen fennálló különböző érdekek összehangolására példaértékű, évszázados hagyományokkal bíró rendszert ugyan eltérő nomenklatúrákkal, de az elmúlt időszakban több szabályozás átvette (pl. területrendezési terevezés, vadgazdálkodási tervezés, de ilyennek tekinthető tulajdonképpen a természetvédelmi kezelési tervezés is), ami bizonyítja az eljárás létjogosultságát.

Az 1996. évi és a 2009. évi erdőtörvények alapján az erdőknek fő szabály szerint egy, un. elsődleges rendeltetésük volt. Mindössze egy kiegészítő rendelkezés szólt arról, hogy az elsődleges rendeltetés mellett adott erdőkre vonatkozóan a körzeti erdőterv un. további rendeltetéseket is meghatározhat. A szabályozásnak köszönhetően az egyes szakterületek között komoly versengés indult az elsődleges rendeltetésért (pl.

más ágazati szabályozásokba is bekerült az erdő elsődleges rendeltetésére vonatkozó rendelkezés), mert a törvény rendelkezései azt sugallták, hogy az erdőgazdálkodásra kvázi kizárólagosan az erdő így kiemelt funkciójához kapcsolódó szempontok az irányadóak.

A 2017. évi törvénymódosítás során komolyan felmerült a rendeltetések közötti hierarchia megszüntetése, hogy az érintett szakterületek ne az elsődleges rendeltetés megszerzéséért versengjenek, hanem a szakterületi szempontok arányos összehangolására koncentráljanak. Ezt a törekvést a törvénymódosítás végül csak azzal segítette elő, hogy elsődleges célá az erdő minden összehangolandó gazdasági és közérdekű rendeltetésének a meghatározását, illetve folyamatos aktualizálását tette, és világosan szabályozta végre ennek a módját és eljárásrendjét. Az erdő elsődleges rendeltetésének kiválasztása ezek közül pedig inkább csak statisztikai, és némi tervezési jelentőséget kapott, az elsődleges rendeltetés erdőgazdálkodásra gyakorolt kizárólagossága már nem olvasható ki a szabályozásból. Ez minden érintett fél érdekét szolgálja. Nemcsak az erdőgazdálkodóét, az árvízvédelmét vagy a honvédelmét, hanem például a természetvédelmét is, hiszen ez nyújt garanciát arra, hogy ha valamely rendeltetés kivételesen megelőzi a természetvédelmi, vagy a Natura 2000 rendeltetést, attól még a természetvédelmi szempontok az egyedi feltételekhez igazodva ugyanúgy érvényesíthetőek, mintha erre nem került volna sor.

A szabályozási elv eredményes kommunikációja azonban úgy tűnik, elmaradt. Hiába folynak a körzeti erdőtervezések már két éve ennek szellemében, az érintett szakterületekben még mindig él a versengés kényszeres reflexe.

Az ombudsman beadványa különösen részletesen bírálja továbbá azt, hogy bár nem elsődleges rendeltetesként, de a gazdasági rendeltetés is megjelenhet a természetvédelmi rendeltetések mellett. Ez az okfejtés nem fogadható el. Ha egy erdőben, még ha korlátozottan is, de lehetőség van fatermesztésre, akkor nyilvánvaló, hogy a gazdasági funkcióra utaló gazdasági rendeltetés is megjelenik a közérdekű szempontok mellett. Véleményem szerint éppen az lenne félrevezető, illetve az sértené a jogbiztonságot, ha erre nem kerülne sor.

Az ombudsman a beadványában kifogásolja továbbá, hogy a természetvédelmi rendeltetésekhez kapcsolódó elvárások és korlátozások köre jelentősen szűkült. Ez a megállapítás azonban szintén nem helytálló a következők miatt.

Az erdőtörvényben az egyes rendeltetésekhez kapcsolódóan azokat az elvárásokat kell meghatározni, amelyek az erdei életközösség általános védelmét szolgálják. Az erdő, illetve az erdei életközösség arra rászoruló élőhelyeinek és egyedeinek speciális védelmét szolgáló, az általánost jellemzően meghaladó elvárásokat és korlátozásokat a vonatkozó felhatalmazó rendelkezések alapján az erdőtörvény végrehajtási rendeletében kell meghatározni.

Az erdei életközösség általános védelmét szolgáló elvárások és korlátozások mértéke kapcsán pedig nem csak az erdőtörvény 27. és 28. szakaszait kell vizsgálni, hiszen ahogy korábban jeleztem, az erdőgazdálkodás általános szabályozása (a törvény erdei haszonvételekre, erdőfelújításra, erdőnevelésre valamint erdővédelemre vonatkozó fejezete) ugyancsak ezt a célt szolgálja. Az erdei életközösség általános védelmét tehát ezek, valamint természetvédelmi célú területek esetén még a 27. és 28. szakaszban foglalt rendelkezések együttesen biztosítják.

2. Az erdő, illetve az erdei életközösség arra rászoruló élőhelyeinek és egyedeinek speciális védelme

Ezt a kérdéskört, ahogy az előbb jeleztem, szakértői véleményekre alapozva az erdőtörvény végrehajtási rendeletében kell szabályozni, ami egyelőre hiányzik, így bírálni, vagy támogatni sem lehet.

Ami biztos, hogy a felhatalmazó rendelkezés erre megvan, illetve a törvénymódosítás előkészítése során a két ágazatért együttesen felelő miniszter kinyilvánította azt a szándékát, hogy a két szakterület közötti közmegegyezés elősegítése érdekében a végrehajtási rendelet szakmai előkészítésére a két szakterületet arányosan reprezentáló szakértői munkacsoportot állít fel.

3. Az erdőgazdálkodási tevékenységek időbeli korlátozási lehetősége

A természetvédelmi törvény a 2017. évi módosítást megelőzően úgy rendelkezett, hogy vegetációs időszakban erdőgazdálkodási tevékenységet csak a természetvédelmi hatóság engedélyével lehet végezni. A vegetációs időszakot viszont nem határozta meg.

A szabályozási hiányt már 2017-et megelőzően is az erdészeti szabályozás pótolta azzal, hogy az un. erdőtervrendeletek az érintett erdőtervezési körzetre vonatkozóan rögzítették a vegetációs időszakot.

Ez lehetővé tette, hogy az ország egyes térségeiben eltérő vegetációs időszakok kerülhessenek elrendelésre. Nem igazán tette lehetővé azonban az érintett védett növény- vagy állatfajok, illetve élőhelyek esetében a ténylegesen indokolt korlátozási időszakok meghatározását.

További problémája volt az akkori szabályozásnak, hogy a természetvédelmi hatósági eljárások lefolytatása hosszú időt vett igénybe, így a kérelmezett tevékenység legtöbbször már idejét múlta, mire azt engedélyezték.

A törvények egymással összefüggő módosítására 2017-ben példaértékűen, a két érintett szakterület teljes egyetértésével került sor.

Eszerint egy általános védelmi időszakot az erdőtörvény, az egyes védett fajokra és élőhelyekre vonatkozó speciális védelmi időszakokat az erdőtörvény végrehajtási rendelete határozza meg. A védelmi időszakon belüli munkavégzést pedig nagyobb természetvédelmi kockázat esetén továbbra is a természetvédelmi hatóság engedélyével, egyéb esetben pedig az erdészeti hatósághoz tett előzetes bejelentést követő 15 nap elteltével lehet végezni, ha addig azt az erdészeti hatóság önállóan vagy a természetvédelmi hatóság kezdeményezésére nem korlátozza.

A rendelkezések - bár a végrehajtási rendeleti szabályozás még hiányzik hozzá - szabatosak és érthetőek.

4. Természetvédelmi szempontok érvényesítése Natura 2000 erdők esetében.

Külön említést érdemel a Natura 2000 rendeltetés, illetve a mögötte meghúzódó természetvédelmi szempontok erdőgazdálkodásra gyakorolt hatásai. Ebben az esetben is az eredendő védelmi célkitűzésekből kell kiindulni, ami nem más, mint az adott Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló élőhelyek és fajok (az erdőtörvényben használt elnevezéssel: közösségi jelentőségű vagy kiemelt közösségi jelentőségű jelölő erdei élőhelyek és fajok) kedvező természetvédelmi helyzetének a megőrzése.

Az érintett Natura 2000 erdők az élőhelyhez kapcsolódó jogszabályi korlátozások tekintetében három csoportba sorolhatók:

Besorolás	Natura 2000 rendeltetés indokltsága
Az erdei életközösség nem minősül jelölő élőhelynek.	Csak jelölő fajokhoz kapcsolódó, az erdőnek jellemzően csak egy részére kiterjedő korlátozás érvényesítése merülhet fel, amelyre az erdőtörvény szabályozása alapján nem az erdő rendeltetéséhez, hanem a jelölő faj előfordulásához kapcsolódóan kerül sor. Emiatt a Natura 2000 rendeltetés megállapítása nem indokolt, sőt az túlterjeszkedő korlátozásra adhatna lehetőséget.
Az erdei életközösség közösségi jelentőségű jelölő élőhelynek minősül.	A releváns területre indokolt a Natura 2000 rendeltetés megállapítása, amely nyomatékosítja, hogy nemcsak az erdő szakszerű felújítására, és természetességi állapotának fenntartására, hanem a konkrét jelölő erdei élőhely megőrzésére is figyelemmel kell lenni.
Az erdei életközösség kiemelt közösségi jelentőségű jelölő élőhelynek minősül.	A releváns területre elsődleges rendeltetésként indokolt a Natura 2000 rendeltetést megállapítani, amely nyomatékosítja, hogy a fokozott kíméletre szoruló jelölő erdei élőhely megőrzésére kiemelt figyelemmel kell lenni, illetve az különleges kezelést igényelhet. Kivételt képez ez alól, ha az erdő egyben védett természeti területen helyezkedik el. Ebben az esetben az erdő elsődleges rendeltetéseként a természetvédelmi rendeltetést kell megállapítani.

Az élőhelyvédelmi irányelvben a jelölő élőhely helyreállítására a tagállamok felelőségeként rögzített elvárásoknak az erdészeti szakterület álláspontja szerint a tagállamoknak nem kizárólag jogszabályi úton tett elrendelésekkel kell megfelelniük, hanem elsősorban anyagi ösztönzéssel. Ahogy ez például hazánk esetében a

mezőgazdaság kapcsán is történik. Ezt a megközelítést támasztja alá egyébként az élőhelyvédelmi irányelv is, hiszen az élőhelyvédelmi elvárások meghatározásával párhuzamosan a felmerülő költségek uniós, illetve tagállami finanszírozásáról is intézkedik.

A jelölő erdei élőhelyek lehatárolásának módját - a fennálló jogszabályi hiányt pótolandó - az erdőtörvény 112. § (4) bekezdés 4. pontjában foglalt felhatalmazó rendelkezés szerint miniszteri rendeletben kell szabályozni. Az erdőtörvény ehhez kapcsolódóan mindössze azt a feltételezést rögzíti, miszerint egy jelölő erdei élőhely a jellemzői alapján nyilvánvalóan természetes vagy természeteszerű természetességi állapotú erdő. Ez magyarázza, hogy mind a Natura 2000 rendeltetés fogalom meghatározás, mind pedig a rendeltetéshez kapcsolódó elvárásokat tartalmazó 28. § (1) bekezdésének felvezető szövegében ez a két természetességi kategória került rögzítésre.

Natura 2000 erdőkben felmerülhet még a közösségi jelentőségű, vagy kiemelt közösségi jelentőségű jelölő faj jelentős állományának védelme, amelyet - mivel ezek egyben hazai természetvédelmi oltalom alatt is állnak - az erdőtörvény 112. § (4) bekezdés 4. pontjában foglalt felhatalmazó rendelkezés szerinti miniszteri rendeletben kell majd szabályozni, ahogy erről korábban már volt szó.

A Natura 2000 rendeltetésű erdőkben érvényesítendő általános elvárásokat és korlátozásokat az erdőtörvény 28. §-a, az ezt meghaladó korlátozási és intézkedési lehetőségeket pedig a 28/A. §-a foglalja össze. Kiemelendő, hogy az erdőtörvény 28. § (2) bekezdése új természetvédelmi korlátozásként lehetőséget biztosít az erdőgazdálkodás időbeli korlátozására is.

5. Az erdőgazdálkodás közérdekű korlátozásainak állami kompenzálása

Az ombudsman a beadványában kinyilvánítja, hogy az erdőgazdálkodás természetvédelmi korlátozásai anyagilag csak az erdőgazdálkodókat, mint vállalkozókat érintik. Ez álláspontom szerint nem állja meg a helyét. Önálló tulajdon esetén ugyanis a tulajdonos erdőgazdálkodó, illetve társult erdőgazdálkodás esetén a tulajdonosi közösség egyben erdőgazdálkodó is. Ha pedig a tulajdonos vagy a tulajdonosi közösség az erdőt a használati jog átadása útján hasznosítja, akkor a gazdálkodás közérdekű korlátozására visszavezethető költségek, illetve árbevétel kiesés a tulajdonost is érintik, hiszen azokat a használati díjon megállapítása során nyilvánvalóan figyelembe veszik, illetve a későbbi korlátozások megalapozhatják a használati díj módosítását.

A természetvédelmi korlátozások arányosságának és szükségességének mérlegelése során így elsődlegesen nem a vállalkozáshoz való alkotmányos jogokat, hanem a tulajdonhoz való alkotmányos jogokat indokolt alapul venni.

Az erdőtörvény 2017. évi módosításával lehetővé vált, hogy a magán-erdőgazdálkodás jelentős közérdekű korlátozása esetén a felmerülő költségeket és kieső árbevételt az állam kompenzálja. Ez ismét egy olyan kiemelkedő jelentőségű eleme a törvénymódosításnak, amely elősegíti a jogszabályi úton érvényesítendő természetvédelmi elvárások konfliktusmentes teljesülését.

A természetvédelmi szakterület részéről erre - tudomásom szerint, illetve az erdőgazdálkodók visszajelzései alapján - eddig még a szándék sem mutatkozott meg. Sőt! A természetvédelmi törvény szerinti állami kártalanítási lehetőségből ezt az esetkört időközben tudatosan kizárták.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a tájékoztatásomban foglaltakat az eljárásának lefolytatása során vegye figyelembe, illetve amennyiben további tájékoztatással szolgálhatok, keressen meg bizalommal.

Budapest, 2019. október „ „.

Tisztelettel:



elnök

Cím: 1119 Budapest, Fehérvári út 89-95. **Zöld szám:** +36 80 900 365
E-mail: kozpont@nak.hu **Honlap:** www.nak.hu